Talvisirkus VäRi

TAIDE-TESTAAJAT

Tanssiteatteri Hurja-ruuth

Hei taidetestaajat!
Tervetuloa taidetestaamaan Talvisirkus Väri!

Talvisirkus Väri on iloinen ja leikkisä nykysirkusesitys, joka käsittelee yksilöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden teemoja värien kielellä. Esitys avaa näkymän kiehtovaan maailmaan, jossa eriskummalliset hahmot elävät omissa yksivärisissä todellisuuksissaan. Mitä tapahtuu, kun yllättävä käänne saa hahmot ja värit törmäämään toisiinsa? Talvisirkus Väri kannustaa meitä avoimuuteen elämää ja toisiamme kohtaan.
Esityksen kesto on noin 2 tuntia, sisältäen väliajan.

Suunnittelijat
Konseptin suunnittelija, ohjaaja: Luis Sartori do Vale
Apuohjaaja, koreografi: Saku Mäkelä
Koreografi: Riia Kivimäki
Säveltäjä: Valtteri Pöyhönen
Pukusuunnittelija: Maria Sirén
Valosuunnittelija: Jere Mönkkönen
Lavastaja: Aino Koski
Yleisötyön suunnittelija: Paule Aladin

Esiintyjät
Krista-Julia Arppo (Suomi): tanssi
Inga Björn (Suomi): fyysinen komedia, ilma-akrobatia
Santiago Esviza (Argentiina): akrobatia, kiinalainen tolppa, tanssi-parkour
Uatuma Fattori de Azevedo (Brasilia): jongleeraus
Ada Forsberg (Suomi): pariakrobatia, Washington-trapetsi
Anselmi Kaisanlahti (Suomi): pariakrobatia
Louise Lenoble (Ranska): freestyle highline
Minna Liimatainen (Suomi): tanssi, ilma-akrobatia
Tony Mo (USA): kiinalainen leijonatanssi
Emmi Peltola (Suomi): rengastrapetsi
Ilmari Simonsen (Suomi): steppi
Roberto Stellino (Italia): löysä nuora
Jayde Wong (USA): kiinalainen leijonatanssi

Hurja Jazztrio
Joonas Riippa (Suomi): rummut
Aki Rissanen (Suomi): orkesterinjohtaja, piano
Eero Tikkanen (Suomi): kontrabasso

ENNAKKOTEHTÄVÄT

Etkot

Katso seuraavat HURJARUUTU-videot Talvisirkus Väri -YouTube kanavalta

Löydät linkin Taidetestaajat-järjestelmästä.

- **Taidetestaaja, tervetuloa katsomaan Talvisirkusta!** -video (kesto 3.49)
- **Johdanto Talvisirkus Värin maailmaan** -video (kesto 4.58)

→ Keskustelkaa koko luokan kanssa tai pienryhmissä:

- Mitä on nykysirkus?
- Mitä Värissä nähtäviä sirkuslajeja Talvisirkuksissa ei ole ennen ollut?
- Kuinka kuvailisit sirkusta taidemuotona?
- Kerro katsojalle yksi vinkki!
- Mieti mitä odotat esitykseltä?

LISÄTEHTÄVÄT

- **Katso muut videot Talvisirkus Väri -YouTube kanavalta**

Haastattelussa esityksen ohjaaja Luis Sartori do Vale ja apuohjaaja, koreografi Saku Mäkelä
Haastattelussa esiintyjät Inga Björn ja Santiago Esviza
Haastattelussa lavastaja Aino Koski ja valosuunnittelija Jere Mönkkönen

- **Tutkikaa Talvisirkus Värin tietoja Hurjaruuthin nettisivuilla** www.hurjaruuth.fi → Talvisirkus Väri → Lue lisää

→ Keskustelkaa koko luokan kanssa tai pienryhmissä

- Mitä ammatteja ja osaajia tekijöistä löytyy?
- Jos olisit töissä sirkuksessa, mikä olisi sinun alasi, olisitko lavalla vai kulisseissa?
- Mitä lajeja Värissä nähdään?

Jatkot

Heti esityksen jälkeen on keskustelu esiintyjien kanssa.
Voit kysyä esityksestä, sirkustaiteilijan, muusikon ja tanssijan ammateista, sekä kertoa omia huomioita ja mielipiteitä esityksestä.

Annathan palautetta Taidetestaajien arviointisivulla osoitteessa www.taidetestaajat.fi/testaa esityksen jälkeen vaikka kotimatkalla!

Tässä muutama reflektointiin virittävä kysymys:

- Mikä asia jäi askarruttamaan?
- Mikä yllätti?
- Mikä vastasi odotuksiasi?
- Mikä ihastutti?
- Mistä Talvisirkus mielestäsi kertoi?
- Oliko esityksessä teemaa tai aihetta, joka kosketti sinua?
- Millaisia hahmoja esityksessä oli? Koskettiko joku heistä sinua?
- Mihin kiinnitit huomiota esitystilassa, esityksessä tai esiintyjissä?
- Millainen tunnelma esityksessä oli? Mistä se syntyi?

Mistä osista sirkusesitys koostuu?

Sirkuslajit
Pienimpiä välineitä ovat jonglöörin pallot ja suurimmat rakenteita, jotka voivat kantaa useita esiintyjiä. Nykysirkuksen tekijät käyttävät perinteisiä sirkusvälineitä sekä uusia keksintöjä ja täysin arkisia esineitä luoden niille uuden käyttötarkoituksen. Talvisirkus Värissä on tiedossa muun muassa seuraavia lajeja ja taidemuotoja:.

Jongleeraus
Jongleerauksessa jonglööri manipuloi esineitä, kuten heittää ja ottaa niitä kiinni erilaisia rytmejä ja kuvioita hyödyntäen. Heittojongleerauksessa käytetään välineinä palloja, keiloja, huiveja, renkaita tai esimerkiksi tulijongleerauksessa palavia soihtuja. Jongleerausta voi tehdä yksin, kaksin tai isommissakin ryhmissä, jolloin esineitä heitellään henkilöltä toiselle.

Steppi
Steppi on tanssilaji, jossa tanssijan jalat toimivat kuin rytmisoittimet. Useimmiten steppiä tanssitaan kengillä, joiden pohjiin on kiinnitetty metallilevyt. Tanssija tekee jaloillaan rytmejä, joita voi myös improvisoida. Steppi on kehittynyt Yhdysvalloissa afroamerikkalaisten ja eurooppalaisten tanssiperinteiden vaikutuksesta. Perinteisesti steppiä on tanssittu jazzmusiikin kanssa, mutta sitä voi tanssia monenlaiseen musiikkiin.

Freestyle high line
Freestyle high line on laji, jossa nuoran kaltainen liina on viritetty todella korkealle, kuten rakennusten, kallioiden, vuorien tai siltojen väliin. Taiteilija kävelee ja tekee temppuja high linen päällä. Liina on viritetty löysemmäksi, kuin nuora yleensä, jotta siinä voi tehdä hyppyjä ja muita temppuja. Taiteilijalla on aina turvavaljaat ja –köysi.

Kiinalainen leijonatanssi
Leijonatanssi on perinteinen kiinalainen tanssi, jossa tanssijat ovat pukeutuneet leijonapukuihin. Perinne on ollut olemassa jo yli tuhat vuotta. Leijonaa voi esittää joko yksi tai kaksi tanssijaa. Kun kaksi tanssijaa esittää samaa leijonaa, toinen heistä ohjaa leijonan päätä ja toinen takaosaa. Leijonatanssissa on paikallisia eroja ja käytäntöjä.

Ohjaus
Talvisirkus Värissä teoksen ohjaamisesta vastaavat ohjaaja ja apuohjaaja–koreografi. Ohjaajien työhön kuuluu esityksen sisällön ennakkosuunnittelu ja työryhmän kokoaminen. He ohjaavat niin esiintyjiä kuin myös suunnittelijatyöryhmää. Koreografin työtä on tanssin ja liikkeellisen tarinan suunnittelu ja ohjaaminen esiintyjille.

Musiikki
Talvisirkuksessa on joka vuosi kuhunkin esitykseen sävelletty musiikki ja orkesteri esittää musiikin itse joka esityksessä. Musiikin rakenne ja laadut sovitetaan harjoitusprosessissa yhteen sirkusnumeroiden kanssa. Joskus numerot rakennetaan valmiiseen musiikkiin ja toiste musiikki sävelletään ja sovitetaan sirkusnumeroon sopivaksi.

Esiintyjät
Talvisirkuksessa on mukana suomalaisia ja kansainvälisiä sirkustaiteilijoita, tanssijoita, muusikoita ja muita monipuolisia esiintyjiä. Sirkusartistit ovat oman alansa huippuja. Osa heistä on harjoittanut ammattiaan jo useita vuosia, ja osa taas on käynyt pitkän sirkuskoulutuksen.

Lavastus
Esityksen lavastus voidaan rakentaa tietynlaisena kuvitteellisena paikkana näyttämölle tai pelkästään visuaalisena tunnelmana. Sirkuksessa lavastus on usein myös toimintaan liittyvä.

Puvut
Pukusuunnittelulla luodaan esityksen hahmot. Sirkuksessa pukujen on oltava toiminnallisia ja turvallisia, jotta ne eivät estä sirkusteknisiä suorituksia tai aiheuta vaaraa. Usein puvut toimivat myös suojana sirkustekniikoissa, esim. estämällä ihon hankautumista tai pehmentämällä kontaktia välineisiin.

Valot
Valosuunnittelulla voidaan luoda ja rajata tiloja, kohdistaa yleisön huomiota sekä luoda tunnelmia. Valosuunnittelija on mukana esityksen suunnittelussa alusta alkaen.

Yleisö
Esitykselle tarvitaan katsojat! Yleisö on välttämätön osa esittävää taidetta. Esitys on rakennettu toimimaan yleisöä varten, ja jokainen katsoja on huomioitu, oli yleisö pieni tai suuri, ensikertalaisia tai kokeneita kävijöitä, tai istuivatpa katsojat lavan edessä, molemmilla sivuilla tai ympärillä. Yleisön ja esityksen yhteys on jokaisessa esityksessä ainutkertainen.

Talvisirkuksen historiaa

Lämminhenkinen koko perheen Talvisirkus on ihastuttanut katsojia jo vuodesta 1994. Jokaisen vuoden esitys suunnitellaan alusta asti uuden teeman ja uuden työryhmän ympärille. Jokainen Talvisirkus on ainutlaatuinen kantaesitys. Väri on 32. Talvisirkus. Aiempia Talvisirkuksia ovat esimerkiksi Tähti, Sika, Nenä, Kosmos, Uni, Matkalla, Muisti, Play, Rakkaus, BAU, Vauhti, Ilo, Super, Fantasia, Filmi…

Talvisirkus on nykysirkusta. Perinteisen sirkuksen show rakentuu useasta erillisestä numerosta ja sirkustirehtööri juontaa yleisön eteen vuorotellen jonglöörin, akrobaatin, klovnin jne. Uudessa ja nykysirkuksessa esitys on usein yhtenäisempi kokonaisuus, jolla on oma teemansa, joskus jopa tarinansa. Nykysirkuksessa on myös muita taiteenlajeja, kuten tanssia, nukketeatteria, videotaidetta ja musiikkia. Perinteiseen sirkukseen kuuluvat eläimet, nykysirkukseen harvemmin.

Tekijät Talvisirkus–tradition takana ovat Tanssiteatteri Hurjaruuthin teatterinjohtajana vuoteen 2019 saakka toiminut ohjaaja–koreografi Arja Pettersson sekä hänen pitkäaikainen työparinsa pukusuunnittelija Kirsi Manninen, joka on luonut monet Talvisirkuksen klassiset hahmot kuten rotat, sian ja ranskanperunapartaiset tontut.

Taidetestaajia Talvisirkuksessa on käynyt vuodesta 2018 alkaen. Tähän mennessä jo yli 37 000 kasiluokkalaista on nähnyt Talvisirkuksen.

Talvisirkus Vauhti 2020–2021

Kuva: Riku Virtanen

Talvisirkus Fantasia 2024

Kuva: Uupi Tirronen

www.hurjaruuth.fi